

ТЕСТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 180 хвилин

Тест складається з трьох частин. Частина 1 містить 36 завдань різних форм з української мови. Частина 2 містить 24 завдання різних форм з української літератури. Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в *бланку А*. Частина 3 передбачає написання власного висловлення в *бланку Б*.

Інструкція щодо роботи в тестовому зошиті

1. Правила виконання завдань зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

1. До *бланків А і Б* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в *бланку А* вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили в *бланку А* відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

5. Виконавши завдання частини 3 в тестовому зошиті, акуратно запишіть його в *бланк Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у *бланку А*, та якості написання власного висловлення в *бланку Б*.

Подбай про знання сьогодні!

Товариство з обмеженою відповідальністю «РЕПЕТИТОРСЬКА ГРУПА ЗІГЗАГ»
2013 р.

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–6 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок, тому що вони реєструватимуться як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Разом треба писати кожне слово рядка
А пів/біди, пів/Америки, напів/землянка
Б пів/Болгарії, пів/сотні, напів/притомний
В пів/апельсина, напів/м'який, пів/години
Г напів/темрява, напів/чагарник, пів/Києва
2. Додаток виділено в реченні
А Весна — художник дуже знаменитий.
Б Від козаччини до Чорнобиля — усе українське життя стає *епосом*.
В Колись велика ріка Конка сьогодні стала *річкою*.
Г Нашу *індивідуальність* створює пам'ять.
3. Окремо треба писати всі прислівники у варіанті
А на/сміх, при/вселюдно, під/час
Б як/слід, натще/серце, за/кордон
В поза/торік, з/розгону, до/смаку
Г по/черзі, по/можливості, в/міру
4. У фразеологізмах *великий...*, *...становища*, *...чи пропав, сам собі...* замість крапок має бути слово
А козак
Б шляхтич
В брат
Г пан
5. Літеру *є* треба писати на місці пропуску в слові
А щавел..*вий*
Б груш..*вий*
В стал..*вий*
Г насінн..*вий*
6. Уподібнення приголосних відбувається в усіх словах рядка
А мороз, кігті, боротьба
Б свято, подружці, ллється
В кінський, милується, доріжка
Г камінчик, кузня, екзамен

Завдання 7-10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок, тому що вони реєструватимуться помилки!

**Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей**

Прочитайте текст і виконайте завдання 7-10

(1) Повесні в предністровських лозах завжди співали соловейки. (2) Своім тьохканням вони, ніби змагалися з шумом пароплавних коліс. (3) Темними весняними ночами, сповненими запахами прибережних трав і квітів, капітан любив стояти на своєму містку, слухати солов'їний спів і думати про свою молодість. (4) Тепер було літо, і солов'ї вже давно замовкли. (5) Ночі, зрештою, стали короткі й теплі; в такі ночі більше хилить до сну, ніж до спогадів.

7. Вказівний займенник вжито в реченні
А другому
Б третьому
В четвертому
Г п'ятому
8. Орфографічна помилка допущена в написанні слова
А солов'ї
Б прибережних
В повесні
Г предністровських
9. Вставне слово є в реченні
А другому
Б третьому
В четвертому
Г п'ятому
10. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А другому
Б третьому
В четвертому
Г п'ятому

Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок, тому що вони реєструватимуться як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

11. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення *Вітру на морі не було...* вибрати

- А коли ми повернулися з екскурсії.
- Б штиль радував матерів із дітьми.
- В проте клекотав сильний прибій.
- Г хоча за прогнозом і обіцяли буйного.
- Д як і очікуваного кілька днів сонця.

12. Граматична помилка є в рядку

- А зробити щеплення від кору
- Б постійний головний біль
- В скористатися маззю від мозолів
- Г полоскання морською сіллю
- Д безпечний засіб від нежиті

13. НЕМАЄ лексичної помилки в словосполученні

- А суверенна держава
- Б запитати питання
- В пам'ятний сувенір
- Г вільна вакансія
- Д моя автобіографія

14. Подвоєння літер на місці пропуску НЕ ВІДБУВАЄТЬСЯ в усіх словах рядка

- А е..мігрант, тер..аса, інтермец..о
- Б Рус..о, конфет..і, дис..идент
- В іп..одром, ір..еальний, хоб..і
- Г контр..еволюція, груп..а, шас..і
- Д ал..ергія, коміс..ія, Дік..енс

15. Правильною є відмінкова форма числівника

- А п'ятьмастами дев'яноста сьома
- Б п'ятьомастами дев'яностами сімома
- В п'ятьохстах дев'яноста сімох
- Г п'ятисам дев'яностам сімом
- Д п'ятиста дев'яноста семи

16. Складений дієслівний присудок ужито в реченні

- А Хмари починають темніти, стають синьо-чорні.
- Б Боятися смерті — на світі не жити.
- В Життя стає радістю для кожного у рідному краю.
- Г Ліс стояв розхристаний, спустошений і дикий.
- Д Золоточубий вересень прийшов позолотити дерева.

17. Форми ступенів порівняння можна утворити від усіх прикметників рядка
А затемний, глибокий, молодий
Б живий, рідний, дружний
В русявий, бідний, чесний
Г товстий, білосніжний, гладкий
Д дзвінкий, білий, суворий
18. Складним за будовою є словосполучення
А найбільш продуктивна праця
Б буду переглядати кінофільм
В спробувати перейти рубікон
Г навколо нового корпусу
Д засвоїти новий матеріал
19. Правильно поєднано всі прикметники з іменниками в рядку
А вітальний туш, рожевий фламінго, малий нікчема
Б львівська пані, надокучлива цеце, смачне кольрабі
В завітчана Умань, вчена ступінь, другий степінь
Г яскрава гуаш, цікаве інтерв'ю, прозора шампунь
Д старовинний Осло, духмяне какао, яскраве кімоно
20. Прислівник є в кожному реченні, ОКРІМ
А Було нам добре, і було нам зле.
Б І ось тихо розгортаються кущі.
В Обабіч шляху зеленіє озимина.
Г Десь бриніла притишена пісня.
Д Часом блимне вогонь і зникне.
21. Літери на позначення наголошених голосних правильно підкреслено в усіх словах рядка
А центнер, котрий, глбоко, весняний
Б корисний, квартал, ходжу, випадок
В своя, нести, шофер, сімдесят
Г подруга, разом, чарівний, були
Д фольга, листопад, олень, усього
22. З'ясуйте, скільки дієслів у наведеному реченні.
Зашепотіли збуджені листочки, оповідаючи сни свої, заметушилась у травиці комашня, розітнулося в гущині голосне щебетання.
А 3
Б 4
В 5
Г 6
Д 7
23. Синонімічним є ряд слів
А заплаканий, смутний, замріяний, опечалений, невеселий
Б мужній, безстрашний, хоробрий, сміливий, відчайдушний
В автострада, траса, шосе, шасі, магістраль
Г повсякчас, повік-віки, завжди, постійно, невгамовно
Д відстоювати, обороняти, боронити, пересилювати, захищати

Завдання 24–28 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, доберіть відповідник, позначений буквою, і поставте позначки в *бланку А* на перетині відповідних колонок і рядків. Усі інші види Вашого запису реєструватимуться як помилки.

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Установіть значення наведених фразеологізмів.

Фразеологізм

Значення

1 вбивати клин

А нечесно наживатися

2 гріти руки

Б звільнитися від ілюзій

3 спускатися з неба

В непослідовно діяти

4 оббивати пороги

Г домагатися залагодження справи

Д сварити кого-небудь між собою

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Установіть відповідність.

Відокремлений член речення Приклад

1 обставина

А Божий світ, оповитий красою, задрімав у легенькому сні.

2 додаток

Б Високих зір тополі не дістануть, але ростуть у небо крізь роки.

3 означення

В Солодкою стрілою пізній цвіт, скрадаючися, приморозок ранить.

4 прикладка

Г Озброєні діти Залізнякові, ми пройдем шляхами при стиглому житті.

Д Не повертайтеся на круги своя: нічого це, крім болю, не приносить.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Установіть відповідність.

Вид підрядного речення

Приклад

1 обставинне допустове

А Куди голова задумає, туди ноги понесуть.

2 обставинне умови

Б Що темніша ніч, тим яскравіші в ній маяки.

3 обставинне місця

В Коли терпінню приходить край, народ мов буря.

4 обставинне міри і ступеня

Г Держімося землі, бо земля держить нас.

Д Не бійся правди, хоч вона гірка.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. З'ясуйте вид односкладних речень.

Односкладне речення

Приклад

1 означено-особове

А Сьогодні світлий день Різдва.

2 неозначено-особове

Б З полови хліба не спечеш.

3 узагальнено-особове

В Весною в селі встають рано.

4 безособове

Г Любим дивитись на зорі, на їх неосяжну сім'ю.

Д Працювати далі над сюжетом чи покинути?

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. З'ясуйте, якою частиною мови є кожне з виділених слів (цифра в дужках позначає наступне слово).

(1)*Чи* знаєте ви, (2)*що* український віночок — не просто краса, а й оберіг, бо в ньому (3)*є* (4)*така* чаклунська сила, що біль знімає.

А займенник

Б сполучник

В частка

Г прикметник

Д дієслово

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–36 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких один правильний. Виберіть правильний варіант і позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок, тому що вони реєструватимуться як помилки! Прочитайте текст (цифри в дужках позначають номери рядків) і виконайте завдання 29–36.

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Чи знаєш ти засоби запобігання конфліктам?

Чи помічав ти, що деякі люди конфліктують частіше, ніж інші? Дехто з них не лише свариться з усіма (однокласниками, вчителями, батьками), але й намагається будь-що перемогти в суперечках, часто і за допомогою кулаків. Інший начебто й уникає конфліктів, увесь час відмовчується, намагається бути непомітним, але це не допомагає: його ображають, насміхаються, іноді навіть б'ють. Це свідчить про те, що і агресивна, і пасивна поведінки провокують конфлікт.

Конфлікт, який перейшов у стадію ескалації, розв'язати важко. Бурхливі емоції заважають учасникам правильно визначити його причину, домовитись і досягти компромісу. Найкраще розв'язувати конфлікт на стадії його усвідомлення, не очікуючи відкритого протистояння чи ескалації. У стадію відкритого протистояння переважна більшість конфліктів переходить унаслідок вживання конфліктогенів.

Конфліктогени — це слова, дії, які породжують, провокують або посилюють конфлікт. Вони збільшують емоційну напругу, ображають, викликають бажання захиститися. До конфліктогенів належать: образи, зневажливе ставлення, висміювання, вихваляння, категоричні судження, нав'язування порад, повчання, нечесність, нещирість, порушення правил етикету (не вітатися, ігнорувати чиюсь присутність, перебивати), а також деякі узагальнення («ти ніколи», «ти завжди», «я нізащо», «це безнадійно»).

Найбільша небезпека полягає в тому, що кожен конфліктоген провокує новий конфліктоген, а той у свою чергу провокує ще один і так далі. При цьому кожен наступний конфліктоген діє сильніше за попередній. Так конфлікт переходить у стадію ескалації. У зв'язку з цим запам'ятай два головних правила запобігання конфліктам:

- 1) намагайся уникати конфліктогенів;
- 2) не піддавайся на провокацію конфлікту (не відповідай конфліктогеном на конфліктоген).

До умінь та навичок, які допомагають уникати протистояння та ескалації конфліктів і конструктивно розв'язувати їх, також належать: толерантність (терпимість до чужої думки), висока культура спілкування (уміння відкрито висловлювати свої почуття, не ображаючи опонента; адекватно сприймати інформацію від нього і чітко формулювати те, що хочеш сказати йому), вміння передбачати наслідки своїх слів і вчинків, здатність вчасно розпізнавати виникнення конфліктної ситуації, налаштованість на конструктивне розв'язання конфлікту, вміння розібратися у його суті, проаналізувати глибинні причини виникнення, висувати й обґрунтовувати варіанти вирішення проблеми.

Корисно також навчитися володіти своїми жестами і мімікою. Жести мають бути стриманими, а міміка повинна виражати увагу і повагу до співрозмовника, намагання зрозуміти його позицію, знайти причину, чому виникла розбіжність у поглядах, а також доброзичливе прагнення взяти участь у спільному пошуку істини.

Конче необхідний і самоконтроль, щоб опанувати бурхливі емоції, не відповідати конфліктогеном на конфліктоген. Саме у процесі постійного, цілеспрямованого самоконтролю людина глибше пізнає себе, краще усвідомлює мотиви своїх дій, прагнень, об'єктивніше починає оцінювати себе.

Як не парадоксально, але у процесі самопізнання ми набуваємо здатності краще розуміти інших людей, спонукальні мотиви їхніх устремлінь і вчинків. На думку Карнегі, 90 % людей керуються корисливими мотивами і лише незначна їх кількість прагне бути корисною іншим, що і надає перевагу цим людям над іншими, бо у них мало конкурентів.

Оволодіння схильністю завжди приймати точку зору іншого, дивитися на речі під його кутом зору допоможе не лише краще розв'язувати проблеми, запобігаючи переходу їх у стадію конфлікту, але й може виявитися важливою віхою у кар'єрі. У зв'язку з цим Оуен Д. Янг відзначає: «Людина, здатна поставити себе на місце іншої, здатна зрозуміти її спосіб мислення, може не турбуватися про те, яке майбутнє її чекає».

Пізнаючи себе й інших людей, ми оволодіваємо дорогоцінною якістю – внутрішньою культурою, яка і стає тим запобіжником, який попереджує виникнення конфлікту. І щоб пришвидшити процес оволодіння цією якістю, доцільно поринути у світ прекрасного, що облагороджуватиме наші прагнення, устремління, розширюватиме горизонти кругозору, робитиме нас мудрішими.

Світ прекрасного – це і класична музика, і театр, і живопис, і художня література та інші види мистецтв. Але найбільш людинознавчою із них є, безперечно, художня література, яка знайомить нас із різноманітними життєвими ситуаціями, численною галереєю людських типів, повчальним досвідом поведінки літературних героїв у типових і нетипових ситуаціях, з можливими життєвими конфліктами і способами виходу з них. Читаючи художню літературу, ми вчимося на помилках інших людей, обираємо чи конструємо етичний ідеал, який допомагає нам у непростих взаєминах поводитися найоптимальніше.

Не менше значення, ніж світ прекрасного, має філософія, знайомство з якою приносить величезну користь, у чому переконалися ще стародавні греки. Так, знаменитий оратор Демосфен у своїй похвальній промові знайомому юнакові Епікрату радив, що освіта на основі філософії озброює на всі необхідні випадки з життя, і радив йому, з одного боку, вивчати праці філософів, а з другого – постійно розмірковувати про найважливіші речі, починаючи з питання про сенс життя.

Взірцем мудреця, який долає розбіжність у поглядах, не доводячи процес пошуку істини до конфлікту, є знаменитий філософ Сократ, який, з'ясувавши позицію співрозмовника у чітко сформульованій ним тезі, якщо вона була хибною, змушував його низкою послідовно поставлених запитань сформулювати антитезу, що суперечила попередній тезі, і в такий спосіб самому переконатися, що він помилявся (З підручника «Конфліктологія»).

(739 слів)

29. Текст починається риторичним запитанням головним чином з метою

А заінтригувати читача.

Б наголосити, що саме на це запитання буде дано відповідь у тексті.

В спонукати читача проаналізувати власні стосунки з людьми.

Г показати читачеві, що автор тексту добре розуміється на цій проблемі.

30. Основна ідея тексту виражена в реченні

А Конфлікт, який перейшов у стадію ескалації, розв'язати важко.

Б Висока культура спілкування забезпечує уникнення конфліктогенів.

В Конфліктів можна і потрібно уникати.

Г Агресивна і пасивна поведінки провокують конфлікт.

31. Найточніше виражає кінцеву мету написання тексту речення
А Задум автора – витлумачити зміст нового поняття конфліктоген.
Б Мета автора – дослідити питання, що провокує конфлікти.
В Мету автора розкриває заголовок.
Г Автор ставить за мету дати пораду молодим людям, як уникати конфліктів.
32. Зайвим у тематичному ряді є слово
А конфлікт
Б протистояння
В сутичка
Г толерантність
33. Наведений текст належить до такого функціонального стилю
А художнього з елементами розмовного
Б наукового з елементами офіційно-ділового
В поєднання публіцистичного стилю з науковим
Г художнього з елементами публіцистичного
34. Слова *ескалація, конфліктоген, філософія* є
А діалектизмами
Б запозиченнями
В евфемізмами
Г екзотизмами
35. Думку, що текст адресований молоді (підліткам), можна обґрунтувати тим, що
А Так докладно говорити про способи запобігання конфліктам можна лише з невідомими молодими людьми.
Б Молоді люди запальні і не вміють себе контролювати, тому такий текст найдоцільніше адресувати саме їм.
В Молодь, підлітків легше навчити уникати конфліктів, аніж людей з усталеними поглядами, тому такий текст найбільше відповідає їхнім віковим особливостям.
Г Звертаючись до читача, автор використовує дієслова наказової форми 2-ї особи однини: *запам'ятай, намагайся, не піддавайся*. Така форма звертання допустима лише стосовно юні.
36. Орфографічну помилку допущено у реченні
А На думку Карнегі, 90 % людей керуються корисливими мотивами і лише *незначна* їх кількість прагне бути корисною іншим, що і надає перевагу цим людям над іншими, бо у них мало конкурентів.
Б У зв'язку з цим Оуен Д. Янг відзначає: «Людина, здатна поставити себе на місце іншої, здатна зрозуміти її спосіб мислення, може *не турбуватися* про те, яке майбутнє її чекає».
В Так, знаменитий оратор Демосфен у своїй похвальній промові знайомому юнакові Епікрату радив, що освіта на основі філософії озброює на всі *необхідні* випадки з життя, і радив йому, з одного боку, вивчати праці філософів, а з другого – постійно розмірковувати про найважливіші речі, починаючи з питання про сенс життя.
Г Взірцем мудреця, який долає розбіжність у поглядах, не доводячи процес пошуку істини до конфлікту, є знаменитий філософ Сократ, який, з'ясувавши позицію співрозмовника у чітко сформульованій ним тезі, якщо вона була хибною, змушував його низкою послідовно поставлених запитань сформулювати *анти-тезу*, що суперечила попередній тезі, і в такий спосіб самому переконатися, що він помилявся.

Частина 2

Українська література

Завдання 37–56 мають по п'ять варіантів відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильну, на Вашу думку, відповідь і позначте її в бланку відповідей згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок тому, що вони реєструватимуться як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

37. Рядки

*Не вернувся Морозенко,
Голова завзята, —
Замучили молодого
Татари прокляті!..*

узяті з

А думи

Б балади

В історичної пісні

Г календарно-обрядової пісні

Д соціально-побутової пісні

38. Цитатою Епікура Подяка блаженній натурі за те, що потрібне зробила неважким, а важке непотрібним закінчується твір

А «Слово про похід Ігорів»

Б «Повість минулих літ»

В «De libertate»

Г «Всякому місту — звичай і права»

Д «Бджола та Шершень»

39. «Енеїду» І. Котляревського вважають

А зразком героїчного епосу греків і українців

Б українською копією однойменного твору Вергілія

В першим драматичний твором нової української літератури

Г першим твором нової української літератури

Д найпізнішим твором давньої української літератури

40. Прочитайте уривок з повісті «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка.

Та що то за дівка була! Висока, прямесенька, як стрілочка, чорнявенька, очиці, як тернові ягідки, бровоньки, як на инурочку, личком червона, як панська роза, що у саду цвіте, носочок так собі пряменький з горбочком, а губоньки як цвіточки розцвітають, і меж ними зубоньки, неначе жарнівки, як одна, на ниточці нанизані.

В описі зовнішності Марусі наявні ознаки

А малярські

Б біблійні

В міфологічні

Г фольклорні

Д етнографічні

41. Афоризмам *В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля, І чужому научайтесь, і свого не цурайтесь* життя дав твір
А «Гайдамаки»
Б «Кавказ»
В «І мертвим, і живим, і ненарожденним...»
Г «Сон (У всякого своя доля...)»
Д «Заповіт»
42. Події в романі «Чорна рада» розвиваються в такій послідовності
А покарання Тура біля стовпа — викрадення Лесі — Чорна рада — одруження Лесі й Петра
Б викрадення Лесі — покарання Тура біля стовпа — Чорна рада — одруження Лесі й Петра
В одруження Лесі й Петра — викрадення Лесі — Чорна рада — покарання Тура біля стовпа
Г Чорна рада — викрадення Лесі — одруження Лесі й Петра — покарання Тура біля стовпа
Д викрадення Лесі — Чорна рада — одруження Лесі й Петра — покарання Тура біля стовпа
43. У портретній характеристиці *молодий козак Семен, уродливий парубок, хисткий, як очеретина, сміливий, як сокіл* використано
А порівняння і символ
Б інверсію і персоніфікацію
В архаїзм і метонімію
Г символ і синекдоху
Д персоніфікацію і порівняння
44. За ідейно-тематичним спрямуванням повість «Тіні забутих предків» близька до твору
А «Земля» Ольги Кобилянської
Б «Чорна рада» Пантелеймона Куліша
В «Лісова пісня» Лесі Українки
Г «Маруся» Григорія Квітки-Основ'яненка
Д «Наталка Полтавка» Івана Котляревського
45. Прочитайте рядки («Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного та Івана Білика).
Пуста городина, лихий тин, криві ворота, не обмазана хата... кинулись в вічі й образили Грицькову хазяйливу натуру... Він з докором і разом з жалем дивився на Чіпчине добро...
— *Господи, Боже! доживеться ж чоловік от до сього? А все — своя воля...*
У виділених в уривку словах ідеться про
А наслідки залежності кріпаків і волі козаків
Б волю після скасування кріпосного права
В звільнення Чіпки на волю після перебування в чорній
Г дворічну працю на пана після оголошення волі кріпакам
Д причину деградації Чіпки, його слабку силу волі

46. За жанровою ознакою «Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого
- А драма
 - Б комедія
 - В містерія
 - Г трагікомедія
 - Д трагедія
47. Головна ідея твору «Подвійне коло» полягає в засудженні недотримання народної настанови
- А не знаючи броду, не лізь у воду
 - Б не май вірного, не будеш мати зрадного
 - В чого сам собі не зичиш, того і другому не жадай
 - Г поганого чоловіка в побратими не бери
 - Д тому роду не буде переводу, в котрому браття милують згоду
48. Стосунки Марусі й Грицька («Маруся Чурай») подібні до взаємин
- А Галі й Чіпки («Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного та Івана Білика)
 - Б Лесі й Петра Шраменка («Чорна рада» Пантелеймона Куліша)
 - В Олесі й Василя («Україна в огні» Олександра Довженка)
 - Г Мавки й Лукаша («Лісова пісня» Лесі Українки)
 - Д Мелашки й Лавріна («Кайдашева сім'я» Івана Нечуя-Левицького)
49. Представниками постмодернізму є
- А Кобилянська, Хвильовий, Яновський
 - Б Гончар, Винниченко, Куліш
 - В Костенко, Малишко, Маланюк
 - Г Франко, Симоненко, Драч
 - Д Забужко, Римарук, Андрухович
50. Прочитайте подані рядки («Україна в огні»).
- Вони плювали один одному в очі Сибіром і стражданнями, голодом і смертю. Вони плювали один одному в лице Гітлером... Вони били один одного важкими уламками своєї важкої історії і стогнали обидва від ударів. Вони то одходили один від одного, то сходилися зовсім близько..., і вдивлялися один одному в блиск очей і зубів у темряві.*
- В описі епізоду боротьби Лавріна Запорожця й Григорія Заброди НЕМАЄ
- А метонімії
 - Б антонімів
 - В епітета
 - Г інверсії
 - Д тавтології
51. Визначальною жанровою рисою комедії «Мина Мазайло» М. Куліша є
- А наявність фантастичних елементів
 - Б наявність однієї сюжетної лінії
 - В кульмінація на початку твору
 - Г єдність місця, часу й дії
 - Д передача внутрішнього стану героя

- 52.** Жінки в житті Степана Радченка з'являлися в такій послідовності
А Надійка — Зоська — «мусінька» — Рита
Б Надійка — «мусінька» — Зоська — Рита
В Рита — Надійка — Зоська — «мусінька»
Г «мусінька» — Зоська — Рита — Надійка
Д Зоська — Рита — «мусінька» — Надійка
- 53.** Одне з головних гасел літературної дискусії 1925-1928 рр.
А «У суперечках народжується істина»
Б «У справжньому творі має бути думка, а не бездарні візерунки»
В «Прогрес мистецтва доводять факти, а не логічні доводи»
Г «Геть від Москви! Дайош психологічну Європу!»
Д «Письменник — не американська машинка, а твори його — не полтавські галушки»
- 54.** Прочитайте рядки.
Ліс ніби помирився з нами й не дивився так вороже і суворо; дуби із співчуттям поглядали на нас згори; оголені берези несміло визирали з-за них і посміхались білим гіллям.
У цих рядках використано
А синоніми
Б персоніфікацію
В інверсію
Г фразеологізм
Д алегорію
- 55.** Розповідь про Сашка Діденка «в медалях на всі груди», який уже уявляє близьке повернення на батьківщину, є
А експозицією
Б зав'язкою
В розвитком дії
Г кульмінацією
Д розв'язкою
- 56.** Тоталітарну систему, неспроможну подолати гордий дух українця, уособлює
А Арсеньєв
Б Мороз
В майор Медвин
Г Петро Дядоров
Д Денис Сірко

Завдання 57–60 передбачають **ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ**. До кожного рядка, позначеного **ЦИФРОЮ**, доберіть відповідник, позначений **БУКВОЮ**, і поставте позначки в бланку на перетині відповідних рядків і колонок. Усі інші види Вашого запису реєструватимуться як помилки.

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А!*
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть відповідність.

Художній засіб

Приклад

1 алітерація

А Мовив терен: «Се добре вам
хтось Підповів таку раду...»

2 алегорія

Б Ті слова про обіцяний край Для
їх слуху — се казка...

3 епітет

В В золотім океані вас все Буде
спрага томити...

4 порівняння

Г І ревнув понад горами грім...

Д Задарма в слові твому іскряться
І сила, й м'якість, дотеп, і потуга...

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

58. Установіть відповідність

Елемент сюжету

Епізод

1 експозиція

А сватання й одруження Карпа з
Мотрею

2 зав'язка

Б розмова Карпа й Лавріна про
одруження

3 розвиток дії

В всихання груші

4 кульмінація

Г сварка через грушу

Д лікування Омеляка Кайдаша бабою Палажкою

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

59. Установіть відповідність

Назва твору

Символ

1 «Пісня про рушник»

А хрест

2 «Лебеді материнства»

Б сонце

3 «Балада про соняшник»

В верби і тополі

4 «Як добре те, що смерті
не боюсь я»

Г калина

Д росяниста доріжка

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

60. Установіть відповідність між автором та художнім напрямом

Назва твору

Мотив

1 «Чари ночі»

А возвеличення краси природи
і єдність її з мистецтвом

2 «О, панно Інно...»

Б захоплення красою життя
й красою кохання

3 «Молюсь і вірю...»

В таїнство різдвяного вечора

4 «Блакитна панна»

Г нестерпна туга за втраченим коханням
Д молодечий оптимізм, відчуття польоту

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Власне висловлення

61. Прочитайте наведений текст.

Будь-яка проблема – це наявність суперечливої ситуації, питання, що потребують розв’язання. Кожен знаходить різноманітні шляхи їх вирішення. Долаючи випробування, самовдосконалюєшся. Проблема – то завжди можливість змінитися, стати кращим.

Викладіть свій погляд на цю проблему.

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, які найкраще підтвердять Вашу думку. Проілюструйте Ваші міркування посиланнями на приклади з художньої літератури чи інших видів мистецтва (зазначте автора й назву твору, укажіть проблему, порушену митцем, художній образ, через який проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту художнього твору, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть на *бланку Б*. У разі потреби використовуйте чернетку.

Орієнтовний обсяг роботи — 1 сторінка (200–250 слів). Текст обсягом до 100 слів екзаменатори не перевірятимуть.

Чернетка

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

Кінець тестового зошита